

Муниципальное бюджетное
общеобразовательное учреждение
«Нюрбинская многопрофильная
гимназия имени Степана Васильева»
г.Нюрба Нюрбинского района
Республики Саха (Якутия)

Саха өрөспүүбүлүкэтин Ньурба
оройуонун Ньурба куоратын
муниципальной бюджетнай уорэх
тэрилтэҕэ «Степан Васильев
аатынан араас хайысхалаах
Ньурба гимназията»

678450, г. Нюрба, ул. Ленина 24, тел. 8(41134) 2-32-48, e-mail:sc1nyurba@yandex.ru

СОГЛАСОВАНО

МКУ «Управление образования

Нюрбинского района РС(Я)

 Ушканов Ф.Ф.

УТВЕРЖДАЮ

Директор МБОУ «НМГ

им.Ст.Васильева»

 Васильева В.Р.

Бу балаһыанньа «Барбарыы» үөрэнээччилэр кэмпириэнсийэлэрин сыалын, соруктарын, тэрээһин торумун, кыттыы бэрээдэгин чопчулуур (салгыы — кэмпириэнсийэ). Кэмпириэнсийэни «Барбарыы» нуонда СӨ Үөрэҕириниэс уонна наукаҕа Министиринистийэтин, М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу-Илиини федеральнай университет, Россия наукаларын академиятын Сибиирдээҕи салаатын Федеральнай ишчиир киинин, о.д.а. билим, үөрэх тэрилтэтин быһаччы ойобулунэн тэрийэр.

Булар күнө: Тохсунньу 19 күнэ 2024с.

Булар: 10ч00м. «Степан Васильев аатынан араас хайысхалаах Ньурба гимназията»

1. «Барбарыы» кэмпириэнсийэ

Сыала – ишчиир үлэ понуо оҕо айар, ырытар, анаарар дьобурун, сахалыы санарар-толкуйдуур сатабытын сайыннарыы.

Соруктара - үөрэнээччилэр билим, культуура, общественность үлэһиттөрүн кытта аһаҕастык сөһүргөһөр, бодоруһар өйгөтүн тэрийии; торообут тыл туттуллар өйгөтүн көргөтүн, сахалыы сана культууратын үрдөтүн; билими киниг өйгөбү сурдатыы, тарҕатыы; анал экспертэр кыттыылаах үлэлэри үрдүк таһымнаахтык сыаналааһын, атын күрэхтөргө талыы.

1.1. Кэмпириэнсийэ сылын айы ытыгылар уонна Саха Өрөспүүбүлүкэтин дьобурдаах оҕолорун ойүүр сүрүн тэрээһин ахсааныгар киирэр.

1.2. Кэмпириэнсийэ ытыгылар тыла – сахалыы.

1.3. Кэмпириэнсийэ ытыттылар былаанын, бырагыраамматын, тэрээһин таһымнаахтык ааһарыгар сөптөөх дьаһаллары Тэрийэр кэмितिэт ылынар.

1.1. Кэмпириэнсийэ түһүмэхтэрэ:

— улуустаабы түһүмэби 7-11 кылаас үөрэнээччилэригэр анаан (сэтинньи –тохсунньу)

«Степан Васильев аатынан араас хайысхалаах Ньурба гимназията» тэрийэр;

— кэмпириэнсийэ өрөспүүбүлүкэтээби түһүмэбин 7-11 кылаастарыгар анаан Тэрийэр кэмितिэт ытытар (олунньу);

— улуустаабы түһүмэх түмүгүнэн өрөспүүбүлүкэтээби түһүмэх кыттыылаахтара быһаарыллар;

— тэрийэр кэмितिэт онорбут ынырыы испиһэгэ кэмпириэнсийэбэ кыттарга көңүл биэрэр.

Сайаашкалары: 17.01.2024с. дылы бу ссылкаба киирэн суруйабыт

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1XNPdbPN90X_rHj0oaASA1-a0lcm8QjeJuRDmhZ8wbYM/edit?usp=sharing

2. Кэмпириэнсийэ үлэтин хайысхалара

2.1. Кэмпириэнсийэ үлэтин хайысхалара:

- Тыл үөрэбэ
- Педагогика уонна уйулба билимэ
- Култуура уонна искусство
- История
- Кыраайы үөрэтин, айылҕаны харыстааһын
- Биология уонна мэдиссиинэ
- Математика
- Физика, астрономия
- Информатика, IT Технология
- Химия
- Тизхииникэ
- Экономика, бэйэ онорон таһаарыы

3. Кэмпириэнсийэни ытыты

3.1. Кэмпириэнсийэ улуустаабы түһүмэбэ очнай (тус кыттыы) көрүгүнэн ытытылар.

3.2. Өрөспүүбүлүкэтээби түһүмэххэ очнай тус кытты (очнай) кыттааччыларын испинһэктэрин Тэрийэр кэмитиэт бигэргэтэр.

3.3. Үөрэнээччини кытыннарар тэрилтэлэр тырааныспары, куттал суоһабатын уонна сэрэхтээх буолууну хаачыйаллар, олобу хараанныыр мээрэлэри ылыналлар.

4. Дьүүлүүр сүбэ састаабын быһаарыы

4.1. Дьүүлүүр сүбэ (экспердэр) састаабыгар оскуола учууталлара, культуура уонна эбии үөрэхтээһин тэрилтэлэрин үлэһиттэрэ киирэллэр. Бэрэссэдээтэл, сэкирэтээр уонна атын чилиэннээх хамыһыһа састаабын Тэрийэр кэмититэт бигэргэтэр.

4.2. Дьүүлүүр сүбэ үлэлэри сыаналаан, уопсай түмүк таһаарар.

5. Үлэни сыаналыыр ирдэбил.

5.1. Кэмпириэнсийэ бары түһүмэбэр экспердэр үөрэнээччи үлэтин биир кэлим кэрингинэн сыаналыыллар.

5.2. Үлэ ис хоһоонугар сүрүн ирдэбил.

- Кыттааччы кэмпириэнсийэбэ бэйэтэ эбэтэр бөлөбүнэн толоруллубут үлэни кыттар бырааптаах.
- Чинчийи үөрэнээччи тус үлэтэ буолуохтаах. Тиэкис 70% ааптар бэйэтин үлэтэ буолара ирдэнэр. Атын ааптар үлэтин туһаныны сөптөөхтүк ыйан, сыылка онорор наада. Тэрийээччи үлэни Антиплагиат систиэмэбэ бэрэбиэркэлиир бырааптаах.
- Үөрэнээччи үлэтэ снэр-майгы нуорматын кэһиэ суохтаах.
- Чинчийи билим ирдэбилигэр сөп түбэхэрэ ирдэнэр. Үлэ түмүгэ айылца, общество, билим сүрүннүүр сокуоннарын утарыа суохтаах.
- Тиэрминнэр сахалыы, нууччалыы тылынан туттуллаллар.

5.3. Үлэни сыаналыыр кэриннэр.

1 кэринг – үлэни үөрэнээччи тус бэйэтэ толоруута.

2 кэринг – ыйытыыга хоруй таһыма, диринэ, хаачыстыбата.

3 кэринг – чинчийи ньымата.

4 кэринг – түмүк уопсай таһыма (саганы киллэрии, ырытыыга киирбит матырыяал кээмэйэ).

5 кэринг – ырытыы, анаарыы диринэ, эрдэ чинчийиллибит үлэлэргэ тирэбириин, ньыма арааһын туттуу.

Сыаналааһынна баал тэнгэлэр түгэнигэр бастын үлэни таларга үс бастакы кэрин суумматыгар болҕомто ууруллар.

6. Кэмпириэнсийэ түмүгүн таһаарыы.

6.1. Сижэсийэлэр кыттыылаахтарын биир кэлим көрдөрүүтүгэр (рейтинигэр) тирэбирэн, түмүктүүр боротокуол оноһулар, дьүүллүүр сүбэ бэрэссэдээтэлэ бигэргэтэр.

6.2. Кыайыылаахтар лауреат, уонна 1,2,3 истиэпэннээх дипломуна бэлиэтэнэллэр.

7. Күрэххэ кыттар матырыйаалга ирдэбил.

7.1. **Презентация.** Презентацияны онорууга ирдэбиллэр: Көрүнэ — pdf. Кээмэйэ 10 слайдаттан / сирэйтэн тахсыа суохтаах.

7.2. **Ыстатыйа.** Тиэкис көрүннээх үлэбэ ирдэбиллэр. Формата — MS Word үлэ сииһилиир чааһыгар: бырайыак научнай, чинчийэр, практической проблемата; чинчийи ырытыыта, бу тиэмэбэ туһуламмат үлэлэр, үлэ түмүгүн туттулуута; туһаныллыбыт технология, ньыма сииһилээһинэ, чинчийи түмүгэ (үлэ түмүгэр туох ситиһилибитин, научнай-чинчийэр, практической проблема быһаарыллыыта), кыттааччы тус түмүгэ.

7.3. Тиэкис кээмэйэ 15000 бэлиэтэн тахсыа суохтаах. Сирип кээмэйэ -14, арыта 1,5, файл кээмэйэ 5 Мб кыра буолуохтаах.

7.4. Чинчийи титул илиһигэр кыттааччы араспаанньата, аата, аҕатын аата, ханнык улуустан (оройуонтан, куораттан кэлбитэ), оскуолата, бырайыак аата, научнай салайааччытын араспаанньата, аата, аҕатын аата ыйыллар (баар буоллабына).